

การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายเส้นทางสายไหมทางทะเล ศตวรรษที่ 21
ในมิติการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื้อ
เส้นทางสายไหมทางทะเล : ประเทศไทย

Study and Analysis of 21st Century Silk Road Policy, in the
dimension of cultural dissemination. Publish through
the Confucius Institute by New Silk Road Thailand

กาญจนา สกุลเพชรอร่าม¹ และ ชลธิ์ เสมอเชื้อ²

Kanchana Sakulphetaram¹ and Chonlatee Samerchure²

Email: chonlatee.s@pnru.ac.th

7

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีน ตามเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ที่ว่าส่งเสริมเศรษฐกิจคือเป้าหมายหลัก ส่งเสริมวัฒนธรรมคือเป้าหมายรองว่าจะก่อให้เกิดข้อได้เปรียบหรือข้อเสียเปรียบอย่างไรต่อประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ระหว่างสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเล ว่ามีความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันอย่างไร ในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรม โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Study) ที่เกี่ยวข้องภายใต้แนวคิดอำนาจเชิงอ่อน (Soft Power) และทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Diffusionism)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ตามเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ทำให้ประเทศไทยเกิดความได้เปรียบในด้านเศรษฐกิจกล่าวคือประเทศไทยสามารถพัฒนาประเทศให้กลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า และ

การกระจายสินค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ง่ายกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน นอกจากนี้ยังทำให้ไทยได้เปรียบในด้านการคมนาคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เนื่องด้วยหลายๆ โครงการในประเทศไทยที่จีนเข้ามาลงทุนนั้น ก็ได้สร้างผลประโยชน์ต่อไทยเสมอไป การศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของจีนในครั้งนี้นับว่า ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีนนั้นทำให้ไทยเสียเปรียบในด้านการทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากเช่นกัน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการลงทุนด้านการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในไทย อสังหาริมทรัพย์ การทำเหมืองแร่และอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษและสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น และในระยะยาวอาจทำให้ไทยนั้นขาดน้ำหนัทางด้านการท่องเที่ยวในหลายๆ ด้านที่จีนได้เข้ามาลงทุนและทำหน้าที่เป็นนายทุนใหญ่อีกด้วย ในขณะที่เดียวกันหากมองในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมแล้วพบว่า สถาบันขงจื๊อ เส้นทางสายไหมทางทะเล ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งด้านการศึกษาที่ถูกนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่วัฒนธรรม ค่านิยม และนโยบายของจีนนี้อาจเป็นข้อเสียเปรียบของไทยที่อาจจะไม่ได้ตั้งตัวเนื่องด้วยการใช้ยุทธศาสตร์การเผยแพร่วัฒนธรรมให้ชาวต่างชาตินั้นจะสามารถค่อยๆ สร้างความเข้าใจ และเผยแพร่ความเป็นจีนไปสู่การยอมรับของชาวต่างชาติได้อย่างช้าๆ และเห็นผลได้มากที่สุดในระยะยาว การเผยแพร่วัฒนธรรมรูปแบบนี้อาจทำให้เกิดการปลูกฝังค่านิยมอันเกิดจากการถูกใช้อำนาจเชิงดึงดูดของจีนเพื่อนำไปสู่การยอมรับความเป็นจีนในสากลหรือแม้แต่ในไทยเอง

2) จากการศึกษาวิเคราะห์สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) (汉办) และสถาบันขงจื๊อ เส้นทางสายไหมทางทะเลนั้น พบว่าทั้งสองสถาบันนั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่คือ ทั้งสองสถาบันล้วนเป็นสถาบันที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนและวัฒนธรรม โดยสำนักงาน Hanban นั้นมีหน้าที่ในการสนับสนุนและคอยให้การช่วยเหลือแก่สถาบันขงจื๊อ เส้นทางสายไหมทางทะเลในการจัดส่ง

อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนและอาจารย์อาสาสมัครชาวจีนไปสอนภาษาและวัฒนธรรมจีนในสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัย และโรงเรียนต่างๆ ในไทย ซึ่งสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเลมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ตลอดจนการจัดกิจกรรมเผยแพร่ทางวัฒนธรรมจีนต่างๆ ตามโอกาสและเทศกาลสำคัญ ๆ ของจีนในไทย โดยการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื่อไปยังสถานศึกษาหรือไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในไทยนั้นเสมือนเป็นตัวช่วยในการส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์ และเป็นการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่ถูกส่งผ่านกิจกรรมทางสังคม ความคิดหรือวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบาย One Belt One Road ได้ดียิ่งขึ้น โดยจีนมุ่งหวังจะนำผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนานโยบายนี้กลับเข้าไปพัฒนาประเทศจีน เพื่อจะนำพาจีนให้บรรลุเป้าหมาย “China Dream” หรือ “ความฝันจีน” ตามความปรารถนาของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เพื่อแก้ปัญหาภายในประเทศจีนต่อไป

คำสำคัญ : เส้นทางสายไหม สถาบันขงจื่อ One Belt One Road

¹นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Lecturer of Business Chinese major, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phranakhon Rajabhat University

Abstract

This research aims to 1) study and analyze how China's Maritime Silk Road Strategy will create an advantage or disadvantage for Thailand. 2) To study and analyze the roles and duties between the Office of Chinese Language Council International (Hanban) and the Maritime Silk Road Confucius Institute in the dimension of cultural dissemination. The research describes and analyses through the Documentary Study framework of Diffusionism Theory and the Soft Power Theory.

The results of the research were as follows: 1) According to the goal of the "One Belt One Road" policy, Thailand has an economic advantage, that is Thailand can develop the country into a center of trade and the distribution of products in Southeast Asia is easier than other countries in ASEAN. It also gives Thailand an advantage in terms of Transportation, Natural resources, Education, and Culture. But due to many Projects in Thailand that China has invested in do not always create benefits for Thailand, this analysis of China's strategy found that China's Maritime Silk Road Strategy also makes Thailand at a significant disadvantage in terms of natural resources. This is due to the investment in infrastructure construction in Thailand, Real estate, Mining, and other projects that cause more pollution and loss of natural resources. And in the long run, Thailand may lose the negotiation weight in many aspects that China has invested in and acts as a big capitalist as well. At the

same time, if viewed in the dimension of cultural dissemination, it was found that the Marine Silk Road Confucius Institute, one of the educational institutions which were introduced for disseminate Chinese culture, values. This China's policies may be a disadvantage of Thailand that may not be realized that using cultural dissemination strategies for foreigners can be gradually creating understanding and slowly spreading the Chinese to international. And in the long term, this form of cultural dissemination may induce the inculcation of Chinese empowering values that lead to the acceptance of Chinese internationally or even in Thailand.

2) Based on the analysis of The Office of Chinese Language Council International (Hanban) and The Maritime Silk Road Confucius Institute that the two institutions were related to each other and they were both institutions that encourage the teaching of Chinese language and culture. The Hanban office has support and assistance staff for The Maritime Silk Road Confucius institute to dispatch Chinese teachers and Chinese volunteer teachers to teach Chinese language and culture at The Maritime Silk Road Confucius institute, universities, and schools According to important events and festivals of China in Thailand.

Through cultural dissemination through Confucius Institutes, to schools, or to various units both the public and private sectors in Thailand are as helpful in encouraging and developing strategies. It is the cultural diffusion that is

transmitted through social activities, Ideas, and cultures to be able to more easily achieve the goals of the One Belt One Road policy. China aims to pledge the benefits derived from this policy development back to develop China to lead China to achieve the "China Dream" goal following President Xi Jinping's wishes to resolve the problems within China.

Keywords: Silk Road, Confucius Institute, One Belt One Road

บทนำ

สืบเนื่องมาจากจีนนั้นได้ประกาศแนวความคิดการนำเส้นทางสายไหมมาปรับปรุงอีกครั้งในปี 2013 โดยมี 2 ยุทธศาสตร์สำคัญคือการพัฒนาเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road Economic Belt) มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการขยายการค้าในระดับภูมิภาคด้วยการสร้าง Eurasian Land Bridge อันเป็นการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจจีน-มองโกเลีย-รัสเซีย ระเบียงเศรษฐกิจจีน-เอเชียกลาง-เอเชียตะวันตก และระเบียงเศรษฐกิจจีน-อินโดจีน เป็นต้น และเส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime Silk Road) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านต่างๆ รวมถึงด้านการลงทุนระหว่างจีนกับประเทศในแถบภูมิภาคมหาสมุทร ได้แก่ อาเซียน โอเชียเนีย แอฟริกาเหนือ แอฟริกา และมหาสมุทรอินเดีย (ชลิตา สุนันทาภรณ์, 2560) ภายใต้เป้าหมายที่ว่าส่งเสริมเศรษฐกิจคือเป้าหมายหลักและส่งเสริมวัฒนธรรมคือเป้าหมายรอง โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจนั้นได้มุ่งสร้างเครือข่ายด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมตั้งแต่เส้นทางถนน ทางรถไฟ โทรคมนาคม ท่อส่งน้ำมัน และท่าเรือ หวังเชื่อมโยงเศรษฐกิจทั้งภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาคในหลายประเทศ แม้ว่ายุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลจะไม่ได้ลากผ่านไทยโดยตรง แต่ไทยยังเป็น 1 ใน 6 ระเบียงเศรษฐกิจย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้สอดคล้องกับแผนความต้องการในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ EEC ของไทย ในการทำความร่วมมือระหว่างประเทศนั้นย่อมก่อให้เกิดทั้งข้อได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างความร่วมมือ งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้ทำการศึกษถึงข้อได้เปรียบและเสียเปรียบที่ไทยจะได้รับจากแผนการพัฒนาดังกล่าวภายใต้มิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเลเพื่อให้กลุ่มคนหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนของไทยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนการพัฒนาจากนโยบายดังกล่าวได้ตระหนักและเห็นถึงข้อได้เปรียบเสียเปรียบที่ไทยจะได้รับจากความร่วมมือกับจีนตามแผนการพัฒนาดังกล่าว

ทั้งในเชิงของภาคเศรษฐกิจและการส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื้อ
เส้นทางสายไหมทางทะเล

สถาบันขงจื้อ เส้นทางสายไหมทางทะเล เป็นสถาบันเผยแพร่ภาษา
และวัฒนธรรมจีนนับตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งขึ้นในปี 2018 ในหลายประเทศ
ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วยและมีจำนวนในการก่อตั้งเพิ่มมากขึ้นอย่าง
รวดเร็ว ซึ่งสถาบันขงจื้อเป็นสถาบันที่ดำเนินงานภายใต้การประสานงานของ
หน่วยงานทางกระทรวงศึกษาธิการของรัฐบาลจีน ในประเทศไทยนั้นเรามี
สถาบันขงจื้อก่อตั้งอยู่ในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยอยู่เป็นจำนวนหลายสิบ
แห่ง ซึ่งจนถึงขณะนี้ก็ดูเหมือนว่า ในวงการการศึกษาของไทยก็ยังไม่เคยตั้ง
คำถามถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของสถาบันขงจื้อเลยว่าในการเข้ามา
เผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมนั้นอาจแฝงไปด้วยการสร้างหรือความต้องการ
ในการที่จะสร้างค่านิยมของจีนแฝงมากับการเรียนการสอนและเผยแพร่
วัฒนธรรมหรือไม่ นี่จึงเป็นเหตุที่ทำให้ทีมวิจัยทำการศึกษาวิจัยนี้ขึ้น โดย
มุ่งหวังให้บุคคลหรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการให้การดูแลและสนับสนุน
รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการความร่วมมือทางการศึกษาได้
ตระหนักเห็นความสำคัญและพิจารณาถึงเป้าหมายที่แท้จริงของจีนที่แฝงมา
กับองค์กรทางการศึกษาที่ว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไรต่อไทย

ทีมผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะสามารถสร้างองค์ความรู้ให้กับกลุ่มคน
หรือองค์กรทั้งในภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันขงจื้อ
เส้นทางสายไหมทางทะเลได้ กล่าวคือกลุ่มคนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งใน
ภาครัฐและเอกชนจะสามารถทราบถึงข้อได้เปรียบเสียเปรียบที่ไทยจะได้รับ
จากการทำความร่วมมือระหว่างไทยและสถาบันขงจื้อ เส้นทางสายไหมทาง
ทะเล เพื่อเกิดเป็นแนวทางในการตั้งรับหรือป้องกันด้านผลประโยชน์ทาง
ค่านิยมความคิด และวัฒนธรรมของไทยมิให้สั่นคลอน หรือมีการกลืน
วัฒนธรรมเกิดขึ้นในสถาบันหรือองค์กรต่างๆ ของไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีน ตามเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ที่ว่าส่งเสริมเศรษฐกิจคือเป้าหมายหลัก ส่งเสริมวัฒนธรรมคือเป้าหมายรอง ว่าจะก่อให้เกิดข้อได้เปรียบหรือข้อเสียเปรียบอย่างไรต่อประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ระหว่างสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล ว่ามีความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันอย่างไร ในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัย

1. ทำให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ในการส่งเสริมการกระตุ้นภาคเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน รวมถึงเพื่อให้ทราบถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบที่ประเทศไทยจะได้รับจากยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเล ในศตวรรษที่ 21 ของจีน

2. ทำให้ทราบถึงความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันและบทบาทหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล ว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร และการก่อตั้งสถาบันขงจื่อในประเทศไทยมีจุดประสงค์ หรือจะส่งผลดีผลเสียอย่างไร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดอำนาจเชิงอ่อน (Soft Power) ของ Joseph Nye (Nye, 2004: 11-14)

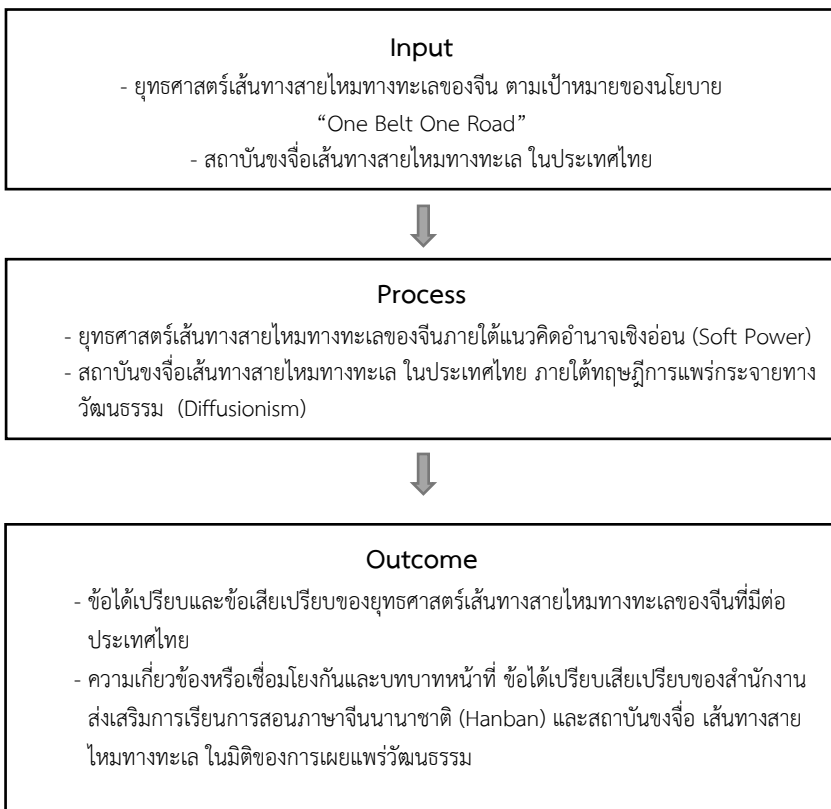
แนวคิดอำนาจเชิงอ่อน (Soft Power) ของ Joseph Nye นั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย “One Belt One Road” ที่ต้องการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างรอบด้านให้เกิดขึ้นกับประเทศคู่ค้าที่อยู่ในเส้นทางสายไหม เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ “เส้นทางสายไหมใหม่แห่งศตวรรษที่ 21” ของจีน ว่านโยบายดังกล่าวมีลักษณะและวิธีการอย่างไรเพื่อให้ได้มาซึ่งในสิ่งที่จีนต้องการผ่านการใช้อำนาจเชิงอ่อนอย่างไร โดยการนำหลักของทฤษฎีทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ 1. วัฒนธรรม (Culture) 2. ค่านิยมทางการเมือง (Political Values) 3. นโยบายต่างประเทศ (Foreign Policies) มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์เข้ากับเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ว่ามีความคล้ายคลึงหรือสอดคล้องกับแนวทฤษฎีอย่างไร

2. ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Diffusionism) ของ Ralph Linton (สุพัตรา สุภาพ, 2536)

การนำทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมมาเป็นตัวช่วยในการประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเลนั้น เนื่องจากกลยุทธิ์การเผยแพร่วัฒนธรรมของสถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเล มีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของ ราล์ฟ ลินตัน (Ralph Linton) กล่าวคือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม อันเกิดจากการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสังคมที่แตกต่างวัฒนธรรม ผ่านทางกิจกรรมทางสังคมทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ประเพณี การเดินทางและความคิดของตัวบุคคล ที่ถูกส่งออกไปผ่านการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ทำให้อีกสังคมหนึ่งได้รับรู้ถึงสิ่งใหม่ และรับเอาวัฒนธรรมนั้นเข้ามาสู่สังคมของตน

แต่ในบางครั้งผู้ที่ได้รับวัฒนธรรมนั้นๆ มา ก็ไม่ได้เกิดจากการยอมรับด้วยความเต็มใจ ซึ่งการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมไปสู่แหล่งอื่นๆ ได้ต้องยึดหลักที่ว่าวัฒนธรรมคือความคิดและพฤติกรรมที่ติดตัวบุคคล บุคคลไปถึงที่ใด วัฒนธรรมก็จะไปถึงที่นั่น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีนี้มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ถึงวิธีการของสถาบันขงจื๊อเส้นทางสายไหมทางทะเลที่ใช้ในการเผยแพร่วัฒนธรรมว่าจะก่อให้เกิดผลอย่างไรหากเป็นไปตามหลักการของการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

กรอบแนวคิด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าเชิงเอกสาร (Documentary Study) จากบทความ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยมีขอบเขตเนื้อหาการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเล นโยบาย One Belt One Road และ สถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเล ในประเทศไทย ทั้งนี้เนื้อหาที่ได้ ทำการศึกษานั้นจะนำมาวิเคราะห์ในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมที่สัมพันธ์ กับทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมและแนวคิดอำนาจเชิงอ่อน

18

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ เส้นทางสายไหมทางทะเล นโยบายเศรษฐกิจ “เส้นทางสายไหมใหม่ แห่ง ศตวรรษที่ 21” หรือ “One Belt One Road” และสถาบันขงจื่อเส้นทาง สายไหมทางทะเล ในประเทศไทย ทีมวิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับยุทธศาสตร์และนโยบายดังกล่าวจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ดีความภายในกรอบของทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมและแนวคิด อำนาจเชิงอ่อน เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยนี้ซึ่งอยู่ ภายใต้ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ ผลกระทบต่างๆ ที่ปรากฏในมิติการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวการพัฒนาเศรษฐกิจ “One Belt One Road” ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 พบว่าจีนได้ตั้งเป้าหมายด้านการ

ต่างประเทศไว้ว่า จีนจะมุ่งมั่นพัฒนาความสัมพันธ์อย่างฉันทมิตรกับทุกประเทศบนพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก ให้การช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา และแก้ไขปัญหาด้วยการเจรจาอย่างสันติ รวมทั้งเสนอให้ประเทศต่างๆ ร่วมกันสร้างเส้นทางสายไหมใหม่ แห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งนโยบายดังกล่าวทั้งทางบกและทางทะเล เป็นยุทธศาสตร์ที่จีนมุ่งหวังจะใช้เป็นกุญแจในการแก้ปัญหาภายในประเทศจีน ด้วยการแสดงออกถึงความเป็นมิตรต่อนานาประเทศ เช่น การทำธุรกิจ การแลกเปลี่ยน การเยือน และการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกันในด้านต่างๆ ผ่านนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ “One Belt One Road” ซึ่งเป้าหมายหลักของนโยบายนี้นั้นคือความต้องการส่งเสริมในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศตามแนวเส้นทางสายไหมใหม่ แห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องผ่านเครื่องมือหลัก 3 ประการได้แก่

1. การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระเบียบเศรษฐกิจ
2. การก่อตั้ง “กองทุนเส้นทางสายไหม” และ “ธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย หรือ AIIB” เพื่อเป็นสถาบันการเงินหลักในการสนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการต่างๆ

3. การสร้างประเทศพันธมิตรตามเส้นทางสายไหมใหม่ แห่งศตวรรษที่ 21 ผ่านความร่วมมือในเวทีต่างๆ (สุมาลี สุขदानนท์, 2562) รวมถึงสถาบันเพื่อการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมจีนโดยเฉพาะสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล ซึ่งเป็นการใช้สถาบันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับนานาประเทศนั่นเอง การสร้างสัมพันธ์มิตรผ่านการใช้สถาบันเช่นนี้นั้นก็สอดคล้องกับเป้าหมายรองของนโยบายที่มุ่งเน้นไปในการส่งเสริมวัฒนธรรมควบคู่กับการส่งเสริมเศรษฐกิจ เหตุผลที่ทำให้จีนนั้นมีความสนใจเข้ามาส่งเสริมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมในไทยเป็นพิเศษก็เนื่องมาจากทำเลที่ตั้งของประเทศไทยนั้นเหมาะต่อการส่งเสริมให้เป็นแหล่ง

พักและกระจายสินค้าในภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากเส้นทางทางทะเลที่ผ่านไทยเส้นนี้สามารถลดทอนเวลาในการขนส่งสินค้าลงได้นั่นเอง

เมื่อผ่านการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ “One Belt One Road” ของจีนแล้วนั้นพบว่าข้อได้เปรียบที่ไทยจะได้รับผลจากนโยบายทั้งในแง่ของเศรษฐกิจและวัฒนธรรมสรุปได้ดังนี้คือ

1. เนื่องจากไทยเป็นจุดเชื่อมต่อของอาเซียนทั้งทางบกและทางทะเล หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นศูนย์กลางโดยธรรมชาติ อีกทั้งยังมีท่าเลทางภูมิศาสตร์หลายอย่างที่ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนไม่มี รวมถึงปัจจัยทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ไทยมีอยู่นั้นค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งทางหลวง ทางรถไฟ สายการบิน ท่าเรือ การสื่อสาร และปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นและเอื้อต่อการทำธุรกิจ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นข้อได้เปรียบของไทยในการพัฒนาประเทศให้กลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า และการกระจายสินค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ง่ายกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ทำให้มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมากและยังสอดคล้องกับโครงการ EEC ของไทยที่ต้องการจะยกระดับไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการค้าในภูมิภาคนี้เช่นกัน

2. ยุทธศาสตร์ “หนึ่งแถบเศรษฐกิจหนึ่งเส้นทาง” หรือ “One Belt One Road” ได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดผลดีทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ เกิดการเติบโตทางการค้า การลงทุนระหว่างไทย-จีน ทำให้เกิดการเร่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพมากพอที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่จะยกระดับขึ้นมาเป็นศูนย์กลางแห่งการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยังเป็นการแผ่ขยายความเจริญไปยังพื้นที่ชนบทในทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ซึ่งในส่วนนี้ไทยจะได้ประโยชน์ในแง่ของการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคมคนเมืองและสังคมในชนบท จะสามารถ

ช่วยลดความแออัดของเมืองลงได้ อีกทั้งยังเป็นโอกาสในที่จะช่วยให้คนในชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นหากความเจริญสามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึง

3. นโยบาย One Belt One Road ยังถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ใช้ในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและจีนผ่านทางนโยบายทางการค้าดังกล่าว ผ่านทางความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันด้วยข้อเสนอที่ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย (Win-Win) เช่น ความต้องการของจีนที่จะส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้าในแถบอาเซียน ด้วยการช่วยพัฒนาการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในไทย ทำให้ไทยได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการเป็นศูนย์กลาง และมีบทบาทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่วนจีนนั้นก็อาศัยเส้นทางคมนาคมจากการเป็นศูนย์กลางทางการค้าของไทย เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่จีนในการเข้าไปทำธุรกิจในภูมิภาคอาเซียน

4. เนื่องจากนโยบายเส้นทางสายไหม ศตวรรษที่ 21 (One Belt One Road) เป็นการเน้นการสร้างความร่วมมือและเน้นการเชื่อมโยงระหว่างประเทศผ่านโครงข่ายเส้นทางการคมนาคม จึงทำให้การเดินทางออกนอกประเทศในปัจจุบันสะดวกสบายและรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นผลให้นักท่องเที่ยวชาวจีน และนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นๆ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยเกิดการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของไทยได้เป็นอย่างดี และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทั้งภาษาและวัฒนธรรม อันเกิดจากการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันนั้นทำได้ง่ายขึ้น

5. การพัฒนาโครงข่ายเส้นทางการคมนาคมภายใต้นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจ One Belt One Road ทำให้วิถีการในการขนส่งสะดวกและใช้ระยะเวลาในการขนส่งสินค้าลดน้อยลง จีนจึงหวังว่าจะสามารถขน

ถ่ายผลไม้และผลิตผลทางการเกษตรของไทยไปยังชายแดนประเทศจีนได้ด้วยการใช้เวลาขนส่งภายในหนึ่งวัน ส่งผลให้มูลค่าทางการส่งออกพืชผลทางการเกษตร รวมถึงสินค้าแปรรูป และอื่นๆ นั้นจะมีปริมาณการส่งออกที่สูงขึ้น ถือเป็นโอกาสที่จะช่วยให้เกษตรกรไทยมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการส่งออก ถือเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่จะช่วยให้เกษตรกรไทยสามารถระบายสินค้าทางการเกษตรได้เพิ่มขึ้นและยังช่วยลดความเสียหายที่เกิดจากการเน่าเสียได้ ทำให้เกิดการเจริญเติบโตในภาคอุตสาหกรรมการเกษตรของไทยในอนาคตได้เป็นอย่างดี

6. นโยบาย One Belt One Road เป็นการช่วยส่งเสริมและกระตุ้นการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยของนักธุรกิจชาวจีน ซึ่งจะช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศได้ด้วยการจ้างงาน เนื่องจากนักธุรกิจชาวจีนเกิดความสนใจและหลงใหลเข้ามาลงทุนในไทยเป็นจำนวนมากทำให้เกิดการเจริญเติบโตในภาคธุรกิจการลงทุนด้วยค่าเงินที่ถูกกว่าทำให้ต้นทุนการผลิตหรือการลงทุนนั้นถูกลง ทั้งธุรกิจนำเข้า ส่งออก อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบริการ เช่น โรงแรม และอื่นๆ

7. เนื่องจากจีนเน้นย้ำว่านโยบายทางเศรษฐกิจดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-จีนในทุกด้าน นอกจากการส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจแล้ว จีนจึงให้การสนับสนุนในด้านการศึกษาและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน จีนจึงได้ทำการจัดตั้งสถาบันภาษาขึ้นในประเทศต่างๆ ได้แก่ สถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ภาษาจีนและวัฒนธรรมจีนในต่างประเทศให้กับนักศึกษาและผู้สนใจในวัฒนธรรมจีน โดยทางรัฐบาลได้มีการมอบทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาต่างชาติเพื่อให้เดินทางไปศึกษาต่อยังประเทศจีน โดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ หลังจากจบการศึกษา จุดประสงค์เพื่อต้องการให้บุคลากรในต่างประเทศมีผู้ที่มีความรู้

ทางภาษาจีนและเรียนรู้วัฒนธรรมจีนมากขึ้น เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจการค้าในอนาคตระหว่างจีน-ไทย ถือเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยและชาวต่างชาติที่สนใจได้เรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของชาวจีน นอกจากนี้จีนยังมีแนวคิดที่ว่าภาษาและวัฒนธรรมจะเป็นสื่อกลางที่ดีที่สุดในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน นโยบายดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างไทยและจีน ไทยสามารถเข้าไปเรียนรู้และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยของจีน มาพัฒนาระบบต่างๆ ในประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้ในอนาคต

ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่าข้อเสียเปรียบที่ไทยจะได้รับผลจากนโยบายทั้งในแง่ของเศรษฐกิจและวัฒนธรรมสรุปได้เป็นหัวข้อใหญ่รายด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ สำหรับในระยะยาวอาจทำให้ฝ่ายไทยขาดน้ำหนักทางการต่อรองในทุกๆ ด้านที่จีนได้เข้ามาลงทุนและทำหน้าที่เป็นนายทุนใหญ่ ซึ่งเชื่อมโยงจากการที่จีนจะเข้ามาลงทุนด้วยเม็ดเงินมหาศาลในโครงสร้างพื้นฐานของอาเซียน ซึ่งจะทำให้จีนกลายเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และสามารถกำหนดทิศทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้ โครงการส่วนใหญ่ที่จีนเข้ามาลงทุนนั้นส่วนใหญ่แล้วจีนมักจะมีวิธีในการยื่นข้อเสนอก่อนทำโครงการซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อเสียเปรียบของไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ อย่างยิ่ง เช่น การร่วมลงทุนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่จีนวางไว้ในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยวัสดุและแรงงานที่ใช้ในการก่อสร้างนั้นจะต้องเป็นของจีน ซึ่งในข้อนี้ถือเป็นข้อเสียเปรียบต่อไทยอย่างยิ่ง เพราะจีนจะสามารถระบายอัตราส่วนเกินของวัสดุในประเทศจีน เช่น ซีเมนต์ และเหล็กกล้า ไปยังนอกประเทศได้ และสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานที่ล้นประเทศของจีนออกจากประเทศได้รวมถึงยังสามารถดึงเงินจากต่างประเทศเข้าประเทศตนเองได้โดยการไม่ต้องเสียค่าจ้างให้แก่แรงงานต่างชาติและ

ต่างชาติก็ยังต้องซื้อวัสดุจากจีนในการก่อสร้างอีกด้วยซึ่งในข้อนี้ถือได้ว่าจีนนั้นมีข้อได้เปรียบอยู่มากทีเดียว

หากมองถึงปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ในปี พ.ศ.2560 ศาลอนุญาโตตุลาการ มีมติว่า จีนไม่สามารถอ้างการครอบครองหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ได้ แต่จีนไม่ยอมรับคำตัดสินของศาล ซึ่งท่าทีของจีนดังกล่าวได้สร้างความเสียหายให้กับศักดิ์ศรีและชื่อเสียงของจีนในสายตาของประเทศอาเซียน ในการมองว่า จีนเป็นประเทศที่ไม่มีความรับผิดชอบ และไม่เคารพต่อกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งกระทบต่อภาพลักษณ์ของจีนเป็นอย่างมากนำไปสู่ความไม่ไว้วางใจต่อจีน และอาจจะทำให้หลายๆ ประเทศหวาดระแวงต่อความทะเยอทะยานของจีนในการผลักดันโครงการหนึ่งแถบเศรษฐกิจหนึ่งเส้นทาง รวมถึงผลเสียอีกประการที่สำคัญอย่างยิ่งต่ออาเซียนและมิตรต่อไทย คือ การที่หนึ่งแถบเศรษฐกิจหนึ่งเส้นทางทำให้อาเซียนแตกแยก กัมพูชา ลาว และพม่า 3 ประเทศนี้ พึ่งพาทางเศรษฐกิจจีนเป็นอย่างมาก จึงมีท่าทีสนับสนุนโครงการดังกล่าวเป็นอย่างมาก ในขณะที่ประเทศอาเซียนอื่นๆ มีท่าทีแบ่งรับแบ่งสู้ อาทิ สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีท่าทีที่ต้องการถ่วงดุลมหาอำนาจต่างๆ ในภูมิภาค โดยไม่ต้องการให้มหาอำนาจใดมาครอบงำภูมิภาคอาเซียน ประเทศเหล่านี้จึงมีความกังวลใจว่า หากสนับสนุนโครงการดังกล่าวอย่างเต็มที่ จะทำให้ประเทศของตนต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจต่อจีนมากเกินไป และจีนอาจจะครอบงำเศรษฐกิจของประเทศตนได้ และจะสูญเสียอิสระทางการทูตและไม่สามารถวางตัวเป็นกลางได้อีกต่อไป จึงนับเป็นข้อเสียเปรียบข้อใหญ่ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระยะยาวที่จะเกิดขึ้นจากความร่วมมือกับนโยบายหนึ่งแถบเศรษฐกิจหนึ่งเส้นทาง (One Belt One Road)

2. ด้านวัฒนธรรม จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการที่จีนนั้นจะเข้ามาดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายนั้นย่อมต้องผ่านการสร้างความสัมพันธ์กับหลายๆด้าน หลายๆประเทศ จึงจะบรรลุเป้าหมายทาง

เศรษฐกิจอันยิ่งใหญ่ดังที่ได้ตั้งไว้ ดังนั้นจีนจึงมิได้ละเลยที่จะผลักดันเป้าหมายรองที่ได้ตั้งไว้เช่นกันนั่นคือการส่งเสริมวัฒนธรรมตามแนวเส้นทางสายไหม เพื่อนำไปสู่หนทางการเป็นที่ยอมรับ อาจถึงขั้นเป็นมหาอำนาจทางวัฒนธรรมตลอดจนการสร้างควมยิ่งใหญ่ทางเศรษฐกิจในขณะเดียวกัน ทั้งนี้จีนได้ดำเนินการเข้ามาโดยลักษณะการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมผ่านการสื่อสารและกิจกรรมทางสังคมต่างๆ โดยมีประชากร องค์กรและสถาบันของจีนต่างๆ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม การเผยแพร่หรือกระจายวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างอิทธิพลของจีนเช่นนี้ในไทยนั้น จะเห็นชัดจากการเข้ามาก่อตั้งสถาบันขงจื่อในหลายๆ โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยของไทยที่เพิ่มมากขึ้น วัฒนธรรมและการศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนต่างชาติที่มีต่อประเทศของตนให้เป็นมิตรมากขึ้น ซึ่งจีนเลือกที่จะใช้สถาบันการศึกษาเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่วัฒนธรรม ผ่านสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล เพราะนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลรุ่นใหม่ที่สามารถปรับรับเอาวัฒนธรรมใหม่ๆ ได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถเป็นตัวกลางที่จะช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในอดีตและภาพลักษณ์ที่มีต่อจีนได้ และการเข้ามาของสถาบันขงจื่อ อาจมีผลทำให้เกิดการแทรกซึมของวัฒนธรรม ทำให้คนรุ่นใหม่หลงใหลศิลปวัฒนธรรม ในระยะยาวนั้นอาจก่อให้เกิดการซึมซับและรับค่านิยมความเป็นจีน นำเอาวัฒนธรรมจีนความเป็นจีนในหลายๆ ด้านเข้ามามีส่วนในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดการกลืนหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมดั้งเดิม ซึ่งส่งผลต่อด้านอื่นๆ ตามมาอีกทั้งยังเอื้อประโยชน์แก่จีนในการเข้ามามีอิทธิพลในด้านเศรษฐกิจหรือด้านต่างๆ มากขึ้น

จากผลการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่าการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเลในประเทศไทยเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีน ทีมผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนได้

มุ่งเน้นการเผยแพร่วัฒนธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายของแผนการพัฒนา One Belt One Road ผ่านทางสถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเล ซึ่งเป็นสถาบันภาษาที่ทางรัฐบาลจีนได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมจีนในต่างประเทศทั่วโลก ภายใต้การประสานงานของหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการของจีน ที่มีชื่อว่า สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Office of Chinese Language Council International: TOCLCI หรือ HANBAN : ฮั่นป๋น) (สาธิต มนัสสุรกุล, 2563) ซึ่งมีความเชื่อมโยงกันกับสถาบันขงจื่อในการทำงานร่วมกัน กล่าวคือฮั่นป๋นเป็นองค์กรหลักที่ก่อตั้งขึ้นมาก่อน และได้ก่อตั้งสถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเลขึ้นตามมาภายใต้การควบคุม HANBAN ทำหน้าที่สนับสนุนด้านเงินทุน ส่งบุคลากร อาสาสมัคร หรือครูชาวจีนไปยังสถาบันขงจื่อเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศด้วยการเปิดหลักสูตรการสอนภาษาจีนเพื่อชาวต่างชาติ และจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมจีน เช่น เทศกาลตรุษจีน วันไหว้พระจันทร์ การประกวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับภาษาและวัฒนธรรมจีนรวมถึงการจัดอบรมสัมมนาภาษาและวัฒนธรรมต่างๆ ให้กับนักเรียน อาชีวศึกษา และนักศึกษาในสถาบันและองค์กรภาครัฐและเอกชนต่างๆ ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกันให้มีการก่อตั้งสถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเลขึ้น ในสถาบันการศึกษานั้นๆ โดยจุดประสงค์หลักของสถาบันขงจื่อนั้นคือการเผยแพร่ความรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมให้กับนักเรียน นักศึกษาหรือบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในภาษาและวัฒนธรรมจีนด้วยการสอนภาษาจีน ซึ่งจีนกล่าวว่าสถาบันขงจื่อนั้นเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นโดยไม่หวังผลกำไร (Kaiyin Zhou และคณะ, 2559: 155-156) มีจุดประสงค์เพื่อการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมโดยเฉพาะ

สิ่งที่ไทยจะได้รับจากการเข้ามาเผยแพร่กระจายวัฒนธรรมผ่านสถาบันการศึกษาเช่นนี้ ในแง่ดีที่สามารถเห็นได้ชัดคือนักเรียน นักศึกษาและบุคคลชาวไทยได้มีโอกาสได้เรียนรู้ภาษาจีนและวัฒนธรรมกับเจ้าของภาษา

โดยตรงอย่างถูกต้องมากขึ้น รวมถึงมีโอกาสดำเนินการศึกษาศึกษาแบบเต็มจำนวนจากสถาบันขงจื่อเพื่อไปศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมยังประเทศจีนโดยไม่ต้องใช้ทุนคืน ถือเป็นการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนักศึกษาชาวไทยอย่างยิ่ง จึงทำให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรมจากเจ้าของภาษาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ทั้งนี้อีกหนึ่งสิ่งที่จีนมุ่งหวังจะได้จากประเทศไทยผ่านการให้โอกาสในการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีนนั่นก็คือ การเผยแพร่วัฒนธรรมจีนและภาษาจีน ให้เป็นที่ยอมรับในสังคมไทยและสังคมโลกมากขึ้นเพราะการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกันเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้ผู้คนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม สังคม วิถีชีวิต เกิดความเข้าใจและเกิดการเปิดใจยอมรับซึ่งกันและกันได้มากขึ้น ก่อให้เกิดผลดีต่อการทำธุรกิจในอนาคต โดยจีนได้จัดตั้งสถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเลขึ้นทั่วโลก ซึ่งอาจมองได้ว่าการเผยแพร่วัฒนธรรมเช่นนี้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างอำนาจเชิงอ่อน (Soft Power) ของจีนกับประเทศต่างๆ อันก่อให้เกิดผลดีกลับไปยังจีนในการสร้างความเข้าใจถึงความแตกต่างของวัฒนธรรม และเป็นการส่งเสริมให้นโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น หรือสามารถกล่าวได้ว่า เป้าหมายของสถาบันในการเผยแพร่วัฒนธรรมนั้นชัดเจนเสมอ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนได้ ซึ่งจีนก็เลือกที่จะใช้สถาบันทางการศึกษาเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ค่านิยม ภาษาและวัฒนธรรมจีน การเข้ามาของสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล จึงอาจมีผลกระทบที่แผ่มาเป็นเชิงบวกต่อจีนมากกว่าไทย นั่นก็คือทำให้เกิดการเข้ามามีอิทธิพลของจีนในการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ความคิด ค่านิยม ทัศนคติของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อภาพลักษณ์ของจีนในอดีตและในอนาคตได้ง่ายขึ้น และดังที่ได้กล่าวสรุปข้างต้นแล้วนั้นว่าการมีอิทธิพลแทรกซึมวัฒนธรรมในระยะยาวอาจก่อให้เกิดการซึมซับและรับค่านิยมความเป็นจีน นำเอาวัฒนธรรมจีน ความเป็นจีนใน

หลายๆ ด้านเข้ามามีส่วนในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดการกลืนหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมดั้งเดิมอันส่งอิทธิพลกระทบต่อด้านอื่นๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นการเอื้อประโยชน์แก่จีนในการเข้ามามีอิทธิพลในด้านเศรษฐกิจ การจ้างงานในประเทศ และด้านต่างๆ ได้ง่ายมากขึ้น หากเป็นเช่นนั้นแล้วในระยะยาวจึงอาจไม่ใช่ข้อดีที่ไทยควรจะได้รับจากความร่วมมือระหว่างสถาบันอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีน ตามเป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ที่ว่าส่งเสริมเศรษฐกิจคือเป้าหมายหลัก ส่งเสริมวัฒนธรรมคือเป้าหมายรองนั้น พบว่ายุทธศาสตร์นี้ก่อให้เกิดข้อได้เปรียบกับไทยเพราะเหตุผลทางภูมิศาสตร์ รวมถึงปัจจัยทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ไทยมีอยู่นั้นค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งทางหลวง ทางรถไฟ สายการบิน ท่าเรือ การสื่อสาร และปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นและเอื้อต่อการทำธุรกิจและการลงทุน ทำให้ไทยได้รับอิทธิพลจากยุทธศาสตร์นี้อย่างเลี่ยงไม่ได้ การที่จีนให้ความสนใจกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย อาจเป็นโอกาสและความได้เปรียบของไทยอย่างหนึ่งที่จะได้รับเงินลงทุนจำนวนมากจากนายทุนชาวจีน เพื่อเดินหน้าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรือ Eastern Economic Corridor (EEC) ของไทยซึ่งเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจนี้มีความสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวของจีน และเป็นแผนการพัฒนานี้ที่ไทยนั้นหวังจะนำพาให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ยุคแห่งนวัตกรรม (Thailand 4.0) ได้ เพื่อที่จะผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่ง และเป็นศูนย์กลางของการกระจายสินค้าระหว่างภูมิภาคอาเซียนและจีนรวมถึงภูมิภาคอื่นๆ ได้อย่างสมบูรณ์ จึงทำให้มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมากและอาจส่งผลให้ไทยนั้นมียานาจในการต่อรองด้านผลประโยชน์

อันเนื่องมาจากโครงการดังกล่าวได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล (2560: 38-39) ที่ว่าจีนคาดหวังว่าประเทศไทยซึ่งกำลังมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พัฒนาเครือข่ายรถไฟและทางหลวงภายในประเทศ ก่อสร้างและขยายท่าเรือ หรือแม้แต่การเพิ่มเที่ยวบินใหม่ๆ เพื่อยกระดับตนเองในฐานะที่เป็นศูนย์กลางแห่งความเชื่อมโยงกันในภูมิภาคนี้ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ดีที่จีนและไทยจะเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อร่วมมือกันพัฒนาเส้นทางสายไหมแห่ง ศตวรรษที่ 21 และโครงการของทั้งสองประเทศ ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางทางคมนาคมขนส่งในภูมิภาคที่มีความสำคัญยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่ยังสร้างบทบาทนำให้กับประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศอีกด้วย

และการวิจัยนี้ยังพบว่าก่อให้เกิดข้อเสียเปรียบต่อประเทศไทย เพราะเนื่องด้วยหลายๆ โครงการในประเทศไทยที่จีนเข้ามาลงทุนนั้น อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อไทยในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ ภายในประเทศที่อาจถูกทำลายและทรุดโทรมลงได้รวดเร็วกว่าปกติ ผ่านการลงทุนด้านการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในไทย อสังหาริมทรัพย์ การทำเหมืองแร่และอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในระยะยาวอาจทำให้ไทยนั้นขาดน้ำหนัทางด้านการท่องเที่ยวในหลายด้านที่จีนได้เข้ามาลงทุนและทำหน้าที่เป็นนายทุนใหญ่อีกด้วย และด้วยอำนาจจากการลงทุนด้วยเม็ดเงินของจีนในภูมิภาคอาเซียน เช่น กัมพูชา ลาว และพม่า ที่สนับสนุนและพึ่งพาเศรษฐกิจจากจีนอยู่มากพอสมควร ในอนาคตอาจทำให้จีนมีอำนาจหนุนนำประชาคมอาเซียนมากขึ้นซึ่งไม่เป็นผลดีต่อประเทศในอาเซียนโดยรวมถึงประเทศไทยด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภัศร์ เทพชาตรี (2560) ที่ว่ากัมพูชา ลาว และพม่านั้น พึ่งพาทางเศรษฐกิจจีนเป็นอย่างมาก จึงมีท่าทีสนับสนุนโครงการ One Belt One Road เป็นอย่างมาก ในขณะที่ประเทศอาเซียนอื่นๆ มีท่าทีแบ่งรับแบ่งสู้ อาทิ สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีท่าทีที่ต้องการถ่วงดุลมหาอำนาจต่างๆ ใน

ภูมิภาค โดยไม่ต้องการให้มหาอำนาจใดมาครอบงำภูมิภาคอาเซียน ประเทศเหล่านี้จึงมีความกังวลใจว่า หากสนับสนุนโครงการ One Belt One Road อย่างเต็มที่ จะทำให้ประเทศของตนต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจต่อจีนมากเกินไป และจีนอาจจะครอบงำเศรษฐกิจของประเทศตนได้ และจะสูญเสียอิสระทางการทูต และไม่สามารถวางตัวเป็นกลางได้อีกต่อไป

เป้าหมายรองของยุทธศาสตร์ที่จีนให้ความสำคัญนั้นได้แก่การส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยจีนเลือกที่จะใช้สถาบันการศึกษาเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล ซึ่งเป็นสถาบันที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อการเผยแพร่วรรณกรรมและวัฒนธรรมจีนโดยเฉพาะ เหตุผลที่ทำให้จีนเลือกที่จะสร้างความร่วมมือเพื่อเผยแพร่วรรณกรรมและวัฒนธรรมของตนกับสถาบันทางการศึกษานั้น อาจเป็นเพราะนักเรียน นักศึกษา เป็นบุคคลที่ต้องได้รับการปลูกฝังและเรียนรู้จากสถาบันทางการศึกษาหรือโรงเรียนเป็นหลักหรือเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงสามารถรับเอาวัฒนธรรมและค่านิยมต่างๆ ในสังคมอันเกิดจากการเรียนรู้ภายในห้องเรียนหรือภายในโรงเรียนไปได้ง่ายที่สุด จึงกล่าวได้ว่าการเข้ามาของสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเลนั้น อาจเป็นข้อเสียเปรียบของไทยที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจก็เป็นได้ และเนื่องจากบทบาทหน้าที่การทำงานของสถาบันขงจื่อ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของ Ralph Linton (สุพัตรา สุภาพ, 2536) ที่มีแนวคิดว่าการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสังคมที่แตกต่างวัฒนธรรม ผ่านทางกิจกรรมทางสังคมทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ประเพณี การเดินทางและความคิดของตัวบุคคล ที่ถูกส่งออกไปผ่านการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ทำให้อีกสังคมหนึ่งได้รับรู้ถึงสิ่งใหม่ และรับเอาวัฒนธรรมนั้นเข้ามาสู่สังคมของตน รวมถึงสามารถค่อยๆ ทำให้ชาวต่างชาตินั้นเกิดความเข้าใจในความเป็นสังคมนิยมแบบจีนได้อย่างช้าๆ และเห็นผลได้มากที่สุด

ทั้งนี้ผลการศึกษายังพบว่าเป็นบทบาทหน้าที่ระหว่างสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล มีความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกันคือ สำนักงาน Hanban (汉办) เป็นองค์กรที่ดำเนินงานผ่านการประสานงานจากกระทรวงศึกษาธิการของจีน มีหน้าที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนความต้องการในการเรียนภาษาจีน เพิ่มพูนและสร้างความเข้าใจด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับประชาชนชาวต่างชาติ เสริมสร้างและแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางการศึกษา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนกับต่างประเทศทั่วโลก Hanban นั้นมีหน้าที่ในการสนับสนุนและคอยให้การช่วยเหลือแก่สถาบันขงจื่อเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของสถาบันในมิติการเผยแพร่วัฒนธรรม โดย Hanban จะจัดส่งอาจารย์สอนภาษาจีนและอาจารย์อาสาสมัครชาวจีนไปสอนในสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัย และโรงเรียน ซึ่งสถาบันขงจื่อมีหน้าที่ในการสนับสนุนการเรียนการสอน ถ่ายทอดวัฒนธรรมจีน ตั้งแต่ศิลปะการเขียนอักษรจีน การทำอาหารไปจนถึงการรำมวยจีน รวมถึงการสอบวัดระดับภาษาจีน และกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ตามโอกาสและตามเทศกาลสำคัญๆ ของจีนในต่างประเทศ

และเมื่อมองในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านทางสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเลแล้วพบว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมเช่นนี้นั้นส่งผลทำให้ไทยได้เปรียบคือ นักเรียน นักศึกษาในประเทศไทยมีโอกาสในการเข้าถึงและศึกษาหาความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนได้ง่ายขึ้น ทำให้ประเทศของเรานั้นมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาจีน และเข้าใจลึกซึ้งในวัฒนธรรมจีน ทักษะนี้ ค่านิยมแบบจีนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งในอนาคตถือเป็นข้อได้เปรียบของในอย่างมากในการติดต่อสื่อสารหรือเจรจา ระหว่างจีน-ไทย

นอกจากนี้เมื่อมองในมิติของการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านทางสถาบัน
ขงจื้อ เส้นทางสายไหมทางทะเลนั้นแล้วพบว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมเช่นนี้นั้น
ยังเห็นข้อเสียเปรียบที่ไทยจะได้รับ คือ อาจมีผลทำให้เกิดการลอกเลียนแบบ
และนำเข้าวัฒนธรรม รวมถึงค่านิยมในแง่ของความคิดและอื่นๆ แบบจีนเข้า
มา มีส่วนในการดำเนินชีวิตกันมากขึ้น และเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงไป
ของสังคมปัจจุบันแล้วนั้นในระยะยาวอาจทำให้เกิดการกลืนวัฒนธรรมได้
แต่การรับเอาวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งมานั้น ต้องขึ้นอยู่กับตัวบุคคลว่าจะ
มีวิจารณญาณมากน้อยเพียงใดในการเลือกรับเอาวัฒนธรรมนั้นๆ มาสู่ตน
และสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ
แนวคิดของ นิคม บางจริง (อ้างถึงใน ยงยุทธ บุราสิทธิ์, 2548: 33 34) ว่าสิ่ง
ที่สังคมไทยควรคำนึงถึงคือจะใช้ประโยชน์จากโอกาสนี้อย่างไรเพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและตนเอง โดยยังคงวัฒนธรรมและเห็นคุณค่า
ของความเป็นไทยเป็นหลักและไม่รับเอาค่านิยมหรือวัฒนธรรมจีนมา
จนเกินไป ข้อได้เปรียบอันเกิดจากการได้เรียนรู้ และรับเอาวัฒนธรรมจีนมา
นั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจในจีนมากขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติตนระหว่าง
กันอย่างไม่ให้เกียรติและเข้าใจวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ทำให้ไทยนั้นมีผู้รู้และ
เข้าใจในวัฒนธรรมจีนมากขึ้นก่อให้เกิดโอกาสที่จะสามารถเจรจาต่อรองใน
ด้านธุรกิจและอื่นๆ ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น ซึ่งเป้าหมายหลักของการ
ส่งเสริมเศรษฐกิจของจีนโดยใช้วัฒนธรรมเป็นเป้าหมายรองของยุทธศาสตร์
ดังกล่าว ก็เพื่อต้องการสร้างและแผ่ขยายอิทธิพลและขยายอำนาจของจีนใน
ต่างประเทศให้มากขึ้นเท่าที่จะสามารถทำได้

แต่จุดประสงค์ที่แท้จริงของการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านสถาบัน
ขงจื้อ เส้นทางสายไหมทางทะเลนั้น คือการใช้วัฒนธรรมเป็นตัวช่วยในการ
ส่งเสริมโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ “One Belt One Road” เพื่อเป็น
เครื่องมือในการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ และเป็นใบเบิกทางที่จะนำพาให้จีน
บรรลุถึงเป้าหมาย “ความฝันจีน” ได้ง่ายยิ่งขึ้น และเพื่อให้เป็นไปตาม

เป้าหมายของนโยบาย “One Belt One Road” ที่ว่าส่งเสริมเศรษฐกิจคือเป้าหมายหลัก ส่งเสริมวัฒนธรรมคือเป้าหมายรอง โดยการใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างและสามารถใช้อำนาจเชิงอ่อน (soft power) กับประเทศไทย ผ่านการสร้าง ความกลมกลืนทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับในสิ่งที่จีนเป็นและสิ่งที่จีนเป็นจีนด้วยความเต็มใจ ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวหรือการดำเนินงานของสถาบันขงจื่อ เส้นทางสายไหมทางทะเล มีลักษณะของการเผยแพร่วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของ Ralph Linton (สุพัตรา สุภาพ, 2536) กล่าวคือเป็นความต้องการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อันเกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม จากการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสังคมที่ต่างวัฒนธรรม และต่างแพร่กระจายวัฒนธรรมไปสู่กันและกัน ซึ่งในที่นี้จีนก็ได้เลือกใช้วิธีการศึกษาเข้ามาเป็นวิธีหลักและทำให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ด้วยการก่อตั้งสถาบันขงจื่อขึ้นในต่างประเทศทั่วโลกนั่นเอง โดยผลจากการรับเอาวัฒนธรรมจีนมานั้นจะช่วยให้ผู้คนเกิดความเข้าใจและเกิดการยอมรับในตัวตนของความเป็นจีนมากขึ้นหลังจากนั้นจะทำให้การเจรจาต่อรองต่างๆ ในอนาคตเป็นไปได้ง่ายขึ้นโดยไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งจีนมุ่งหวังจะนำผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนานโยบายนี้กลับเข้าไปพัฒนาประเทศจีน เพื่อจะนำพาจีนให้บรรลุเป้าหมาย “China Dream” หรือ “ความฝันจีน” ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ และอื่นๆ ที่ไทยจะได้รับจากนโยบาย One Belt One Road สามารถนำมาสร้างเป็นนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการสร้างธุรกิจระดับภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม และขยายย่อยไปสู่ระดับชุมชนได้ ทั้งภาคการส่งออก และภาคการผลิต เพื่อเป็น

การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีธุรกิจเป็นของตัวเอง รวมถึงธุรกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และธุรกิจใหม่ๆ จะได้มีตลาดและช่องทางในการสร้างอาชีพที่ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังเป็น การเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ที่มีหัวธุรกิจได้มีส่วนในการช่วยพัฒนาและขับเคลื่อน เศรษฐกิจของประเทศด้วย

1.2 หากต้องการให้สถาบันขงจื่อเป็นสถาบันแห่งการ พัฒนาทางการศึกษาอย่างแท้จริง ควรก่อตั้งหรือกระจายสถาบันดังกล่าว ไปสู่โรงเรียนในเขตด้อยพัฒนา เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับ เยาวชนไทยอย่างทั่วถึง และถือเป็นการสร้างความสามารถทางด้านภาษา ให้กับนักเรียน นักศึกษา ในเขตชนบท ถือเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับ เยาวชนรุ่นใหม่ที่จะเติบโตมาท่ามกลางกลุ่มนักลงทุนชาวจีนจะกระจายไปทั่ว ทุกภาคของไทยในอนาคต

1.3 ประเทศไทยควรหาแนวทางในการป้องกันผลกระทบที่ เกิดจากการเผยแพร่วัฒนธรรม ควรสนับสนุนและพัฒนาทำให้คนรุ่นใหม่ได้ เห็นถึงคุณค่าของความเป็นไทยที่แท้จริง ส่งเสริมการอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชน แบบดั้งเดิมให้คงอยู่สืบต่อไป สนับสนุนความนิยมไทยให้เกิดขึ้นในชาติ ดังเช่นที่จีนสนับสนุนและปลูกฝังให้คนในชาติจีนนั้นมีความเป็นคนนิยมแบบ จีนเหมือนดังเช่นสังคมจีนในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงแนวทางในการรับมือและป้องกันผลลัพธ์ ที่ จะเกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของจีนมาสู่สังคมไทย ว่าเราควรจะทำอย่างไรเพื่อที่จะสามารถรักษา และคงไว้ซึ่งความเป็นไทย ได้

เอกสารอ้างอิง

- ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล. (2560). ยุทธศาสตร์จีนบนเวทีโลก(ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและ ยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก.
- ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล. (2561). ยุทธศาสตร์จีนบนเวทีโลก เล่ม2 ความเคลื่อนไหวในปี พ.ศ.2560-2561. กรุงเทพมหานคร: นิคม บางจรัญ. (2553). ผลกระทบที่แปรรูปจากข่าวในวิถีชีวิตชาวมอญอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประภัสสร เทพชาตรี. One Belt One Road (OBOR): ผลกระทบต่ออาเซียน. [Online]. (2560).
- สาธิต มนัสสุรกุล. “สถาบันขงจื่อ” ชุ่มเจียบแผ่อิทธิพลจีน?. [Online]. (2563).
- สุมาลี สุขदानนท์. (2562). ผลกระทบและแนวโน้มการพัฒนาเส้นทางสายไหมใหม่แห่งศตวรรษที่ 21. [28 กรกฎาคม 2562]
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2557). Soft Power. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการข่าวกรองสำนักข่าวกรองแห่งชาติ.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยอสี ม้ามณี. (2555). การใช้ soft power ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ : กรณีศึกษาการดำเนินการของทีมชาติไทยในเนปาล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.
- วัฒนาพาณิข

อรุณการพิมพ์. ชลิตา สุนันทาภรณ์. **What We Need to Know: One Belt One Road เส้นทางสายไหมทางบกทางทะเลในศตวรรษที่ 21**. [Online]. (2017). Available:https://waymagazine.org/wwntk_onebelt/ [25 กรกฎาคม 2562]

Manager online.

https://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/129/ContentFile2520.pdf/ [20 สิงหาคม 2562]

Nye, J. S. JR. (2004). **Soft Power:The Means to Success in World Politics**. New York: BBS Public Affairs. Available: <http://www.drprapat.com/one-belt-one-road-obor-ผลกระทบต่ออาเซียน/> [13 ตุลาคม 2562]

Kaiyin Zhou และคณะ. (2559, มกราคม-มิถุนายน). **การจัดการสถาบันขงจื้อแห่งราชอาณาจักรไทย**. ศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยทักษิณ. 16(1), 153- 163.